

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7C/428/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1610210292
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1610210292.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Mgr. Ing. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcov: X.) T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX Q., X.) J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX Q., obaja zastúpení advokátkou H. T. S., so sídlom J. XX/XX, W., proti žalovanému: R. O., s.r.o., Z.: XX XXX XXX, so sídlom J. námestie XXA, XXX XX J., o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluva o úvere č. XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorená medzi žalobcami, ako dlžníkmi a žalovaným, ako veriteľom je neplatná.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd konanie o neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva č. XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX zastavuje.

odôvodnenie:

Žalobcovia v 1.) a 2.) rade sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX domáhali voči žalovanému určenia, že zmluva o úver č. XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX a zmluva o zriadení záložného práva na byt vo vlastníctve žalobcov, ktoré boli uzavreté medzi žalobcami a žalovaným, sú neplatné.

Svoj návrh odôvodnili tým, že žalobcovia uzavreli zmluvu o úvere č. XXX/XXXX so spoločnosťou X. X., s.r.o. dňa XX.XX.XXXX. Podľa tejto zmluvy si žalobcovia požičali sumu XX.XXX,- Sk, ktorú splácali v 48-mich splátkach tak, ako je uvedené v tabuľke čl. II zmluvy. Z poskytnutej pôžičky splatili žalobcovia 30 splátok. Spoločnosť X. X., s.r.o. sa ozvala žalobcom telefonicky, kde im zástupca spoločnosti oznámil, spoločnosť sa ruší a nezaplatené splátky preberá ďalšia spoločnosť. Následne žalobcovia kontaktovali zástupcu žalovaného, ktorý im oznámil, že ich spoločnosť poskytuje podstatne výhodnejšie podmienky splácania úveru. Po niekoľkých dňoch sa osobne zástupca žalovaného dostavil aj s pripravenou zmluvou o poskytnutí úveru. Návrh zmluvy o poskytnutí úveru im nedal prečítať, len ich rýchlo žiadal, aby túto zmluvu podpísali, aby mohli na katastrálnom úrade požiadať o výmaz záložného práva na ich byt. Záložné právo bolo v katastri nehnuteľností vyznačené ešte na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXX/XXXX. Až po podpísaní zmluvy im zástupca žalovaného odovzdal kópiu zmluvy č. XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX. Po porovnaní tabuľky o spôsobe splácania dlhu žalobcovia zistili, že splátky úveru sú podstatne nevýhodnejšie ako v predchádzajúcej zmluve. V zmluve o úvere č. XXX/XXXX bol žalobcovia zaviazaní zaplatiť XX splátok po X.XXX,- Sk. V zmluve č. XX/XX, ktorú im dal zástupca žalovaného bol nedoplatok rozdelený do XX splátok, pričom mesačné splátky boli ešte vyššie napriek tomu, že žalobcovia už zo zmluvy č. XXX/XXXX splatili XX splátok. Zástupca žalovaného im dal v aute narýchlo podpísať príjmový a výdavkový doklad na sumu X.XXX,- Eur, čo žalobcovia podpísali, pričom žiadnu splátku neobdržali. Taktiež s nimi nebola uzavretá zmluva o prevzatí dlhu. S. zo dňa XX.XX.XXXX oznámila žalobcom dražobná spoločnosť D. P., s.r.o., že začína dobrovoľnú dražbu na ich X-izbový byt č. XX, vchod XX v bytovom dome č. XXX v Q. zapísaný na LV č. XXXX pre kat. úz. Q.. Žalobcovia nemajú

vedomosť, že podpísali zmluvu, ktorá by im umožnila vklad záložného práva do katastra nehnuteľností. Žalobcovia sa domnievali, že žalovaný ich uviedol do omylu, pretože zástupca žalovaného s nimi uzavrel zmluvu o úvere, pričom peniaze tak, ako bolo dohodnuté v tejto zmluve neodovzdal. Taktiež ich uviedol do omylu pri uzatváraní zmluvy o zriadení záložného práva, pretože žalobcov ubezpečil, že podpisujú doklady za účelom výmazu ľarchy záložného práva do katastra nehnuteľností.

M. vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že dňa XX.XX.XXXX bola uzavretá zmluva o odplatnom postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou X. X. s.r.o. a spoločnosťou Y. financ plus s.r.o. (po zmene obchodného mena R. credit s.r.o.), na základe ktorého sa žalovaný stal novým veriteľom pohľadávky žalobcov v X.) a 2.) rade a práv s ňou spojených. Pohľadávka bola zabezpečená zmluvou o zabezpečovacom prevode vlastníckych práv k nehnuteľnosti. Žalovaný poslal žalobcom list, v ktorom im oznámil, že sa stali novými veriteľmi ich pohľadávky a zároveň ich informoval, že ako dočasní vlastníci predmetných zabezpečených nehnuteľností, majú záujem, aby vlastnícke právo k nehnuteľnosti bolo prevedené späť na žalobcov, a to formou uzatvorenia nových úverových zmlúv za výhodnejších podmienok s možnosťou odpustenia určitej časti sankcií. Ku dňu podpisu zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávky bola pohľadávka žalobcov vyčíslená vo výške X.XXX,XX Eur. M. uhradili poslednú splátku dňa XX.XX.XXXX a od tohto dátumu až do uzatvorenia novej úverovej zmluvy č. XX/XX neuhradili nič. Po vzájomnej dohode nového veriteľa bola žalobcom odpustená časť dlžnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere č. XXX/XXXX a finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy č. XX/XX boli použité na vyplatenie dlžnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere č. XXX/XXXX. Na základe uhradenia bola vystavená kvitancia, ktorá bola následne zaslaná na príslušnú správu katastra, čím bol zrušený dočasný prevod nehnuteľností na základe zmluvy o zabezpečovacom prevode práv a na základe toho boli predmetné nehnuteľnosti prepísané späť na žalobcov. Žalobcovia sami požiadali žalovaného o uzatvorenie novej úverovej zmluvy. Tvrdenia žalobcov, že zástupca žalovaného ich rýchlo žiadal, aby zmluvu podpísali a že nemajú vedomosť o tom, že podpísali zmluvu, ktorá spoločnosti umožnila vklad záložného práva do katastra nehnuteľností sa nezakladá na pravde a považujú ho za absolútne klamlivé, pretože nové úverové zmluvy a zároveň aj záložné zmluvy boli podpísané na notárskom úrade H. G. S. v Q., kde sa žalobcovia dostavili a predmetné zmluvy podpísali s tým, že každá zo zmluvných strán obdržala jeden rovnopis. Pred dohodnutým termínom za účelom podpísania nových úverových zmlúv a záložných zmlúv zástupca žalovaného dvakrát navštívil žalobcov za účelom vysvetlenia podmienok uzatvorenia predmetných zmlúv, pričom jedenkrát bol prítomný aj syn žalobcov.

Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. XC/XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým súd zamietol návrh žalobcov v celom rozsahu a zároveň priznal náhradu trov konania žalovanému. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vo veci nie je daný naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení, nakoľko aj v prípade úspechu žalobcov v spore by rozhodnutie súdu nemohlo byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností, keďže samotný výrok súdu o prípadnom určení neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o záložnom práve nič nevytvára o vlastníckych vzťahoch k nehnuteľnosti. Právne postavenie žalobcov by sa teda nezmenilo a žalobcovia mali možnosť žalovať priamo na určenie existencie vlastníckeho práva. Bez toho, aby sa súd meritorne vecou zaoberal žalobu zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalobcovia domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietali, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nestotožnili sa so záverom súdu prvého stupňa ohľadne nepreukázania ich naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva, keď tak súdu prvého stupňa ako i príslušnej správe katastra je známe, že na súde prvého stupňa prebieha konanie o neplatnosť dražby vedené pod sp. zn. XXC XXX/XXXX, ktoré konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia predmetného konania. Majú za to, že pri uzatváraní jednotlivých zmlúv sa nachádzali v tiesni, a preto predmetné zmluvy uzavreli za obzvlášť nevýhodných podmienok, pričom nevedeli posúdiť následky svojho konania a nemali vedomosť ani o tom, že s pôvodným veriteľom uzavreli i Zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

Krajský súd v Bratislave rozsudok prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa, dospel k záveru, že žalobcovia sa v prejednávanej veci nedomáhajú určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti - X-izbového bytu č. XX; aj keď v konaní i odvolaní opakovane tvrdili, že boli podielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti - X-izbového

bytu č. XX, ktorého vlastníckeho práva mali byť nezákonne pozbavení na základe dražby vykonanej dňa XX.XX.XXXX; a preto existenciu naliehavého právneho záujmu v danom prípade bolo potrebné posudzovať vo vzťahu k požadovanému určeniu; nie vo vzťahu k určeniu vlastníckeho práva tak, ako ju nesprávne posudzoval súd prvého stupňa; takéhoto určenia sa totiž žalobcovia v konaní nedomáhali; domáhali sa ho vo vzťahu k určeniu neplatnosti dražby - ktoré konanie o určenie neplatnosti dražby je vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. XXC XXX/XXXX, je však prerušené do právoplatného skončenia predmetného konania; čo by malo byť súdu prvého stupňa známe z jeho rozhodovacej činnosti; a preto súd prvého stupňa nesprávne dospel k záveru, že navrhovatelia nepreukázali existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva. Vyhovením návrhu žalobcov by síce bola určená len prípadná neplatnosť samotnej zmluvy o úvere, resp. zmluvy o zriadení záložného práva, nie však neplatnosť dražby, ktorú otázku si konajúci súd prvého stupňa posúdi v konaní vedenom pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX; v ktorom môže predbežne posúdiť i otázku platnosti zmluvy o úvere alebo zmluvy o zriadení záložného práva. Zároveň odvolací uviedol, že bude povinnosťou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní vec opätovne prejednať; vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu o preukázaní naliehavého právneho záujmu navrhovateľov na požadovanom určení; a teda vykonať dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu veci, preskúmať, či zmluva o úvere, resp. zmluva o zriadení záložného práva je spotrebiteľskou zmluvou a podrobiť tieto zmluvy súdnej kontrole z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok, a následne posúdiť dôvodnosť návrhu žalobcov.

Po začatí konania vo veci samej vzali žalobcovia svoj návrh v časti o neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva späť a žiadali konanie zastaviť bez uvedenia dôvodu.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) navrhovateľ môže za konania vziať späť návrh na jeho začatie a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 O.s.p. súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí, v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd konanie so súhlasom žalovaného zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd vo veci opätovne nariadil pojednávanie. Žalobcovia v 1.) a 2.) rade sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a súhlasili s pojednávaním veci v ich neprítomnosti.

Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil a tesne pred pojednávaním doručil súdu žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa mu nepodarilo zvoliť si na zastupovanie nového právneho zástupcu. Súd v jeho žiadosti nevidel dôležitý dôvod na odročenie pojednávania z nasledovných dôvodov. Zo spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávania bolo pôvodnej právnej zástupkyne žalovaného doručené dňa XX.XX.XXXX. P. dňa XX.XX.XXXX podala pôvodná právna zástupkyňa podanie obsahujúce súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby. K vypovedaniu plnej moci právnej zástupkyne žalovaného došlo teda tesne pred pojednávaním. Súd v tomto konaní žalovaného vidí snahu o oddialenie rozhodnutia vo veci samej. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný poskytnúť účastníkovi priestor na uplatnenie tohto práva. Žalovaný vedel o termíne pojednávania od XX.XX.XXXX a bolo na ňom, či svoje právo zúčastniť sa na pojednávaní využije, či už by sa zúčastnil sám alebo prostredníctvom právneho zástupcu, na zvolenie ktorého mal dostatočný časový priestor. J. súd považuje za potrebné uviesť, že žalovaný mal zvoleného jedného právneho zástupcu už od roku XXXX a až v roku XXXX zmenil právneho zástupcu, ktorému však tesne pred pojednávaním odvolal plnú moc. Taktiež je v konaní dôležitou skutočnosťou, že na predchádzajúcom pojednávaní nemal žalovaný už ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a ani k dátumu posledného pojednávania ďalšie dôkazy nenavrhol. Na pojednávaní, na ktorom súd rozhodol

v neprítomnosti žalovaného, neboli vykonávané žiadne ďalšie dôkazy, a teda súd neporušil právo žalovaného vyjadriť sa k vykonaným dôkazom ani mu neodňal možnosť navrhnúť nové dôkazy. Súd dáva do pozornosti, že účastník má síce právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala a v jeho prítomnosti, ale zároveň má aj právo aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov. Preto súd v záujme zabezpečenia rovnováhy práv pre obe strany vec pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalovaného podľa § 101 ods. 2 O.s.p., keď nevidel v jeho žiadosti o odročenie pojednávania dôležité dôvody.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa so žalobou žalobcov zo dňa XX.XX.XXXX, zmluvou o úver č. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, úverovou zmluvou č. XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, zmluvou o záložnom práve č. XX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, zmluvou o odplatnom postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX, výdavkovým a príjmovým pokladničným dokladom zo dňa XX.XX.XXXX, kópiami poštových peňažných poukazov o úhradách splátok úveru žalobcami, oznámením o postúpení pohľadávky spolu s dokladom o doručení, žiadosťou žalobkyne v 2.) rade o uzatvorenie úverovej zmluvy, výpisom z LV č. XXXX pre kat. úz. Q., oznámením o začatí realizácie dražby zo dňa XX.XX.XXXX, oznámením o dražbe zo dňa XX.XX.XXXX, výpisom z obchodného registra žalovaného, vyčíslením pôvodného dlhu žalobcov, vyčíslením uspokojeného dlhu dražbou, sadzobníkov úverov T. banky a Y. sporiteľne, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

Z pôvodnej zmluvy o úvere č. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že žalobcovia čerpali od spoločnosti X. O., s.r.o. úver vo výške XX.XXX,- Sk (X.XXX,XX P.). W. sumu sa zaviazali vrátiť XXmich splátkach vo výške X.XXX,- Sk (XXX,XX P.), spolu tak mali uhradiť XXX.XXX,- Sk (X.XXX,XX P.). Z kópií poštových peňažných poukazov vyplýva, že žalobcovia uhradili XX splátok úveru v sume po á X.XXX,- Sk a dve splátky v sume po á XXX,- P. Y. X. O., s.r.o. teda celkovo uhradili sumu X.XXX,XX P.. Z kópie posledného poštového poukazu zo dňa 08.02.2010 súd zistil, že žalovanému uhradili žalobcovia jednu splátku v sume XXX,- Eur.

Následne ako pri výsluchu žalobkyňa v X.) rade uviedla, pôvodný veriteľ spoločnosť X. CREDIT, s.r.o. im oznámila, že sa ruší a ich pohľadávku preberá nová spoločnosť. Za túto spoločnosť prišiel pán, ktorý vytiahol nové zmluvy, príjmový a výdavkový pokladničný doklad, pričom žiadne peniaze im nedal. Povedal, že budú mať spolu so žalobcom v 1.) rade výhodnejší úver a že im odblokujú byt, ktorý bol zablokovaný na základe predchádzajúcej úverovej zmluvy. Obe zmluvy podpísali, pričom ich nečítali a až doma zistili, že napriek skutočnosti, že pôvodnému veriteľovi mali zaplatiť už len sumu 50.000,- Sk, majú podľa nových zmlúv zaplatiť sumu XXX.XXX,- Sk. Myslela si, že bude musieť doplatiť iba to, čo nezaplatili pôvodnému veriteľovi.

Žalobca v 1.) rade pri výsluchu uviedol, len toľko, že vie, že nejaké zmluvy podpisoval, ich obsah si nečítal. Pre zdravotné problémy sa podrobnejšie veci nevedel vyjadriť.

Žalovaný pri výsluchu uviedol, že pôvodnú pohľadávku odkúpili od spoločnosti X. O. s.r.o. V čase postúpenia bola pohľadávka vyčíslená na sumu X.XXX,- Eur a na základe toho poslali žalobcom oznámenie o možnosti uzavrieť novú úverovú zmluvu. R. spoločnosti X. O. s.r.o. bola pohľadávka zabezpečená zmluvou o zabezpečovacom prevode práva. Žalovaný poskytol žalobcom ďalší úver vo výške X.XXX,- Eur s tým, že niečo im aj odpustili. Tento úver bol zabezpečený zmluvou o zriadení záložného práva. Ďalej žalovaný uviedol, že žalobcovia uhradili nejakú splátku, teda vedeli že majú úver. Keďže následne dlh nesplácali, došlo k výkonu záložného práva.

Zo zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi postupcom spoločnosťou X. X., s.r.o. a žalovaným ako postupníkom súd zistil, že predmetom postúpenia bola pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX voči žalobcom vo výške X.XXX,XX Eur. V článku IV. sa postupník zaviazal za pohľadávku zaplatiť odplatu vo výške XXX,XX Eur.

Zo zmluvy o úvere č. XX/XX uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že v článku I. sa žalovaný ako veriteľ žalobcom ako dlžníkom zaviazal poskytnúť spotrebiteľský úver vo výške X.XXX,- Eur, ktorý mohol byť čerpaný od XX.XX.XXXX jednorazovo hotovostne. Doba splatnosti je v zmluve uvedená 60 mesiacov. Ďalej je v článku I. zmluvy uvedená N. XX %, priemerná N. XX,XX %. N. úroková sadzba úveru bola XX %, mesačná úroková sadzba X %, počet splátok XX, splatnosť prvej splátky bola určená na XX.XX.XXXX. Podľa článku I, bod X písm. n) výška úveru s navýšením predstavovala X.XXX,- P.

(XXX.XXX,XX Sk -t.j. XXX % z pôvodnej sumy úveru X.XXX,- Eur). X. splatnosť úveru bola stanovená na 26.08.2014. Podľa článku I., bod 1 písm. x) splácanie spotrebiteľského úveru bolo mesačnými splátkami úrokov spolu s istinou.

Podľa článku II. dlžník svojim podpisom na tejto úverovej zmluve zároveň potvrdzuje, že pri jej podpise prepočítal a prevzal v hotovosti peňažné prostriedky vo výške uvedený v článku I, bod 1 písm. a).

Podľa článku III., bod 1 neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy je splátkový kalendár.

Podľa článku VI., bod 1, dlžník vyhlasuje, že uznáva do základu i výšky svoj záväzok voči veriteľovi za podmienok dohodnutých v tejto úverovej zmluve v celej výške tak, ako je uvedená v článku 1, bod 1 písm. n) (t.j v sume X.XXX,- Eur).

Podľa článku VII., bod 1 veriteľ je oprávnený v prípade, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace alebo celková výška uhradených splátok k daným termínom, určeným splátkovým kalendárom, bude v negatívnom rozpore s celkovou výškou splátok podľa tohto kalendára po dobu dlhšiu ako tri mesiace, vyhlásiť úver za predčasne splatný v celom jeho zostatku spolu s príslušenstvom.

Podľa článku VII, bod 2 ak sa zníži hodnota predmetu zabezpečenia úveru tak, že zabezpečenie pohľadávky veriteľa sa stane nedostatočným vyhradzuje si veriteľ právo žiadať od dlžníka, aby zabezpečenie pohľadávky bez zbytočného odkladu doplnil. Ak tak dlžník neurobí do 7 dní od doručenia písomnej žiadosti veriteľa, je veriteľ oprávnený vyhlásiť úver za predčasne splatný v celom jeho zostatku s príslušenstvom. Za zníženie hodnoty predmetu zabezpečenia úveru sa podľa článku VII., bod 2, písm. a) okrem iného považuje aj objektívne zníženie všeobecnej hodnoty PZU v dôsledku zmien trhu s nehnuteľnosťami.

Podľa článku VII, bod 5 ak dlžník hrubo poruší podmienky dohodnuté v úverovej zmluve je veriteľ oprávnený vyhlásiť úver za okamžite splatný v celom jeho rozsahu spolu s príslušenstvom, pričom nezaniká nárok veriteľa na zmluvnú pokutu.

Podľa článku VII bod 8 ak dlžník písomne oznámi veriteľovi, že so zmenou sadzobníka poplatkov nesúhlasí, okamihom doručenia oznámenia veriteľovi o neakceptovaní takejto zmeny sadzobníka, je veriteľ oprávnený vyhlásiť úver za okamžite splatný v celom jeho zostatku spolu s príslušenstvom.

Podľa článku X - zmluvné pokuty bod 1, v prípade ak dlžník neoznámi veriteľovi zmenu svojho trvalého pobytu, či zmenu korešpondenčnej adresy do 15 dní od vzniku zmeny, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške XXX,XX Eur (X.XXX,- Sk).

Podľa článku X, bod 2 v prípade, ak dlžník neoznámi veriteľovi akékoľvek zmeny týkajúce sa jeho účastníckych telefónnych staníc v pevnej alebo mobilnej sieti do 15 dní od vzniku zmeny, je veriteľ oprávnený účtovať mu zmluvnú pokutu XXX,XX P. (X.XXX,- Sk).

Podľa článku X, bod 4, v prípade ak dlžník splatí úver pred lehotou splatnosti je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške 20 % z poskytnutej istiny, minimálne však X.XXX,XX P. (XX.XXX,- Sk).

Podľa článku XI v prípade omeškania dlžníka so splatením úveru je veriteľ oprávnený odo dňa kedy sa stal úver splatný vyčíslieť dlžníkovi úrok z omeškania X,XX % denne (t.j. XX,XX % ročne).

Podľa článku XII, označeného ako poplatky, bod 1, v prípade ak bude dlžník v omeškaní so zaplatením niektorej splátky alebo celková výška uhradených splátok k daným termínom určeným splátkovým kalendárom, bude v negatívnom rozpore s celkovou výškou splátok podľa tohto kalendára, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi poplatok za neuhradenú splátku vo výške 4 % z poskytnutej istiny.

V článku XII úverovej zmluvy je obsiahnutý sadzobník poplatkov. Podľa neho predstavuje poplatok za storno úveru do 14 dní od dátumu uzavretia úverovej zmluvy 3 % z istiny, vypracovanie listiny jedenkrát A4 (podpis listín) XX,XX eur, výjazd za klientom (navštevovanie, predĺženie) XXX,XX P., výjazd za

klientom (iné) XXX,XX Eur, vypracovanie vyčíslenia pohľadávky XX,XX Eur, spracovanie platby XX,XX Eur, predčasné splatenie úveru 4 % z predčasne splatenej sumy, spracovanie písomného vyčíslenia pohľadávky XX,XX Eur, vstup pohľadávky do vymáhania XX% z istiny.

Podľa článku XIV, bod 1 dlžník má právo odstúpiť od úverovej zmluvy bez udania dôvodu doručením písomného odstúpenia formou doporučenej zásielky veriteľovi v lehote 14 kalendárnych dní za podmienky, že v tejto lehote vráti poskytnutý úver. V takom prípade nie je dlžník povinný hradiť žiadne úroky ani poplatky, s výnimkou poplatku za poskytnutie úveru a storno poplatku vo výške uvedenej v sadzobníku, t.j. 3 % z istiny.

Podľa článku XV, bod 2 v prípade ak sa stane úver splatný v zmysle tejto úverovej zmluvy porušením povinností dlžníka, vzniká veriteľovi nárok na celé navŕšenie úveru z dôvodu neplnenia záväzku dlžníka.

Podľa článku XV, bod 4 dlžník podpisom úverovej zmluvy súhlasí, aby si veriteľ započítal do svojej pohľadávky nedoplatky a sankcie voči dlžníkovi alebo záložcovi, ktoré by mohli mať za následok začatie výkonu záložného práva alebo na výkon exekúcie na PZU.

Podľa článku XVII, bod 3 zmluvy dlžník vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv vzniknutých veriteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru dlžníkovi na dobu 10 rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz plynúť.

Podľa článku XVIII, bod 1, písm. c) nesplácanie úveru dlžníkom v súlade s podmienkami úverovej zmluvy môže mať nasledovné následky: postúpenie pohľadávky na tretie osoby.

Podľa článku XIX, bod 1, úverové zmluvné podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka. Podľa bodu 3 tohto ustanovenia zmluvné strany prehlasujú, že sa dohodli na odplate za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť dlžníkovi úver v zmysle § 499 Obchodného zákonníka. Podľa bodu 4 tohto ustanovenia sa zmluvné strany dohodli v zmysle § 262 odsek 1 Obchodného zákonníka, že ich právny vzťah z tejto úverovej zmluvy sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Podľa bodu 9 tohto ustanovenia dlžník si je vedomý toho, že je povinný uhradiť aj ďalšie náklady spojené so zabezpečením úhrady dlžnej pohľadávky, najmä trovy súdneho konania, trovy právneho zástupcu, trovy exekúcie ako aj ďalšie náklady preukázateľne vynaložené pri vymáhaní pohľadávky. Podľa bodu 16 tohto ustanovenia veriteľ nie je zaviazaný účelom platby, ktorú stanoví dlžník, veriteľ je oprávnený započítať platbu dlžníka na svoje pohľadávky voči dlžníkovi v tomto poradí: na záväzky dlžníka, ktoré vznikli z iného dôvodu než z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na poplatky za úkony a služby podľa platného sadzobníka, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátky úveru, a to v poradí najskôr na úroky a náklady, a až potom na istinu. Podľa bodu 18 tohto ustanovenia dlžník hradí v plnej výške všetky náklady spojené s uzatvorením úverovej zmluvy. Podľa bodu 22 tohto ustanovenia, ak sa preukáže, že niektoré z ustanovení tejto zmluvy je neplatné alebo neúčinné, nemá takáto neplatnosť alebo neúčinnosť za následok neplatnosť alebo neúčinnosť ďalších ustanovení zmluvy alebo samotnej zmluvy. Podľa bodu 32 tohto ustanovenia zánik úverovej zmluvy nemá vplyv na splnenie všetkých záväzkov dlžníka, ktoré má voči veriteľovi podľa tejto úverovej a úverových zmluvných podmienok.

V článku XX zmluvy je obsiahnutý splátkový kalendár, v rámci ktorého je uvedených 60 splátok po XXX,XX Eur splatných v mesačných intervaloch od XX.XX.XXXX do 26.08.2014.

Podľa článku XXI, bod 6 posledná veta, zmluvné strany prehlasujú, že akékoľvek tvrdenia účastníka v budúcnosti o tom, že nebol oboznámený s podmienkami tejto úverovej zmluvy bude na jeho ťarchu a nebude právne považované za právne relevantné.

Z výdavkového a príjmového pokladničného dokladu zo dňa XX.XX.XXXX (deň, kedy bola uzavretá zmluva o úvere) súd zistil, že žalovaný vyplatil a naspäť prijal od žalobcov sumu X.XXX,- Eur.

Z podania žalovaného zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že pohľadávka žalobcov voči pôvodnému veriteľovi ku dňu postúpenia bola v sume X.XXX,XX P. R. z neuhradenej istiny a úroku v sume X.XXX,XX Eur (suma, ktorá mal byť splátkami uhradená X.XXX,XX P. mínus suma X.XXX,XX P., ktorú žalobcovia uhradili splátkami pôvodnému veriteľovi), zo zmluvnej pokuty v sume XXX,XX Eur za zaslané výzvy (XX

výziev v sume po á X.XXX,- Sk) a zo sumy XXX,XX P. ako úrok resp. zmluvná pokuta vypočítaná zo sumy výziev. Z tejto sumy ako je vo vyčíslení uvedené odpustil žalovaný žalobcom sumu XXX,XX Eur. Dlh žalobcov tak predstavoval sumu X.XXX,- Eur.

Z podania žalovaného zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že pohľadávka žalovaného splatná ku dňu konania dražby XX.XX.XXXX bola vo výške XX.XXX,XX P. a pozostávala z neuhradenej istiny vo výške X.XXX,- P., neuhradených splátok úroku v sume X.XXX,- P. (XX krát XX,XX P. - XXX,- P. ako suma uhradená žalobcami), zmluvnej pokuty v sume XXX,- P. (XX,- P. za X oneskorene uhradené splátky a X neuhradené splátky), z poplatkov za korešpondenciu v sume XX,XX P. (X krát X,XX P.), z ostatného príslušenstva úveru v sume X.XXX,XX P. (vstup pohľadávky do vymáhania X.XXX,XX P. a X,- Eur kolký) a z úrokov z omeškania v sume X.XXX,XX Eur za obdobie od XX.XX.XXXX do 17.12.2010.

Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. Q. vyplýva, že vlastníkom bytu č. XX vo vchode č. XX, 3. poschodie sa stal na základe dražby W. T.. Z toho istého listu vlastníctva zo dňa 19.08.2010 je zrejmé, že vlastníckmi predmetného bytu boli žalobcovia.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Čo sa týka naliehavého právneho záujmu, X. súd v uznesení č.k. XCo XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX konštatoval jeho preukázanie, preto sa prvostupňový súd opätovne existenciou naliehavého právneho záujmu nezaoberal.

Na doplnenie preukázania existencie naliehavého právneho záujmu súd považuje za potrebné uviesť že, pri skúmaní podmienok uvedených podľa § 80 písm. c) O.s.p. treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov Európskej únie, ale i domáca právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku aký je jeho skutočný dlh. Jeho postavenie sa vyriešením určovacej žaloby stane istejším, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá by mohla byť v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež nemožno opomenúť, že na podanie prípadnej žaloby o peňažné plnenie, je aktívne legitimovaný veriteľ, teda v danom prípade nebankový subjekt, ktorý takúto žalobu nepodal, ani nepodá, keďže v danom prípade si zosplatnený dlh vrátane sankcií uspokojil dražbou, ktorej neplatnosť sa bude posudzovať v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 27C/236/2010 po právoplatnosti tohto konania. Žalobcovia by potom nemali možnosť žiadať o posúdenie platnosti úverovej zmluvy, čo je odňatie spravodlivosti.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Počas konania medzi účastníkmi nebolo sporné, že ide o zmluvu o úvere, ktorá sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, zároveň ide o zmluvu spotrebiteľskú, preto musí byť v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.), ďalej musí byť v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. účinným v čase uzavretia zmluvy a v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa zák. č. 250/2007 Z.z. Zároveň každá zmluva, ako právny úkon musí byť v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravujúcimi náležitosti právnych úkonov (§ 34

a nasl. Občianskeho zákonníka). Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od úpravy obsiahnutej v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, bolo teda nevyhnuté poskytnúť žalobcom ako spotrebiteľom ochranu podľa Občianskeho zákonníka.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že dňa XX.XX.XXXX bola medzi žalobcami ako dlžníkmi a žalovaným ako veriteľom uzatvorená úverová zmluva č. XX/XX, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcom úver vo výške X.XXX,- Eur, ktorý mal byť čerpaný jednorazovo hotovostne dňa XX.XX.XXXX.

V prvom rade sa súd zaoberal samotnou sumou úveru X.XXX,- Eur. Táto suma mala predstavovať dlh žalobcov pôvodnému veriteľovi spoločnosti X. X. s.r.o. Z vyčíslenia žalovaného je zrejmé, že už v samotnej sume X.XXX,- Eur je započítaná suma X.XXX,XX Eur predstavujúca neuhradenú istinu a úrok z pôvodnej pôžičky (zostávajúcich 18 neuhradených splátok po X.XXX,- Sk) a zmluvná pokuta a úrok z omeškania v sume XXX,XX Eur (v pôvodnej výške boli vyčíslené úroky z omeškania a zmluvná pokuta v sume X.XXX,XX Eur, žalovaný odpustil žalobcom časť týchto sankcií v sume XXX,XX Eur). Suma X.XXX,XX Eur pozostáva teda z 18tich splátok po X.XXX,- Sk, pričom tieto splátky obsahujú v sebe úrok z pôvodnej pôžičky a to v zmysle splátkového kalendára zmluvy o úvere č. XXX/XXXX (č.l. X - druhá strana spisu) v celkovej sume X.XXX,XX Eur (18 splátok úroku po X.XXX,- Sk). Zvyšok tvoria splátky pôvodne požičanej istiny v sume XXX,XX Eur (18 splátok istiny po X.XXX,- Sk). Y. pôvodnej istiny XXX,XX Eur tak ku dňu uzatvorenia novej úverovej zmluvy bola navýšená na sumu X.XXX,- Eur o pôvodné splátky úroku (dohodnutého v zmluve č. 130/2006) a o ďalšie sankcie (vyčíslený úrok z omeškania a zmluvná pokuta). W. suma X.XXX,- P. bola následne v zmluve č. XX/XX navýšená o ďalší úrok až na sumu X.XXX,- P., ktorú mali žalobcovia splácať XXtimi mesačnými splátkami v sume po XXX,XX Eur. Suma pôvodnej istiny XXX,XX Eur by sa tak navýšila za X rokov splácania na sumu X.XXX,- Eur o sumu X.XXX,XX Eur, čo predstavuje navýšenie o viac ako XXX %, čo ročne predstavuje XXX,XX %. Skutočné úroky z úveru, ktoré by mali žalobcovia zaplatiť na základe tejto spornej zmluvy o úvere ďaleko prevyšujú v zmluve uvedenú ročnú úrokovú sadzbu úveru vo výške XX %.

Uvedený, žalobcom určený spôsob splatenia postúpenej pohľadávky od pôvodného veriteľa možno považovať aj za nekalú obchodnú praktiku. Ustanovenie § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. zákona o ochrane spotrebiteľa stanovuje, že predávajúci (teda aj dodávateľ) nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Ustanovenie § 7 ods.2 cit. zák. definuje, že obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Podľa názoru súdu v danom prípade žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou, žalobcom predložil túto úverovú zmluvu, ktorou mali splatiť pôvodný dlh navýšený o úroky z úveru, pričom sám žalovaný si ešte túto sumu navýšil o ďalšie úroky z úveru. Žalobcovia ako to sami uviedli pri výsluchu mali záujem splatiť pôvodný dlh v takej sume na akú sa zaviazali aj spolu s pôvodne dojednanými úrokmi a pri jednaní so žalovaným boli v dobrej viere, že ako nový veriteľ im toto umožní. Žalovaný v tomto prípade využil neskúsenosť a neznalosť žalobcov, ktorí podpísovali zmluvu v dobrej viere splatenia pôvodného dlhu, a rýchlo bez riadneho oboznámenia sa s podmienkami nového úveru preložil spornú úverovú zmluvu žalobcom.

Súd videl v konaní žalovaného rozpor s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. aj v spôsobe, akým žalovaný „akože“ odovzdal žalobcom sumu úveru X.XXX,- Eur (výdavkový pokladničný doklad - č.l. 16) a zároveň toho istého dňa túto sumu prijal (príjmový pokladničný doklad - č.l.16) ako splátku pôvodného úveru, pričom však v skutočnosti k odovzdaniu tejto sumy nedošlo. Takého konanie je zjavné vybočenie z pravidiel morálky. Okrem toho je potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaný „kúpil“ predmetnú pohľadávku za sumu XXX,XX Eur, ale voči žalobcom prezentoval dlh vo výške X.XXX,XX Eur.

Čo sa týka dojednaní výšky úrokov, i napriek tomu, že je prejavom zmluvnej voľnosti účastníkov zmluvy, sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Aj keď Občiansky zákonník neobsahuje legálnu definíciu pojmu dobré mravy, právne teória a ustálená súdna prax pod pojmom dobré mravy rozumie pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie, pričom tieto pravidlá ako súhrn určitých etických a kultúrnych noriem v spoločnosti sú všeobecne uznávané a je daný všeobecný záujem na ich rešpektovaní. V danom prípade boli dojednané úroky z úveru vo výške XX% ročne (v skutočnosti však navýšenie pôvodného dlhu bolo o XXX,XX % ročne). Už aj samotná miera úrokov XX% ročne (teda aj XXX,XX % ročne) významne prevyšuje priemernú mieru úrokov XX,XX % ročne z nových úverov poskytovaných v danom období obchodnými bankami obyvateľstvu so začiatočnou dobou fixácie 1 až 5 rokov (tento poznatok si súd nemusel získavať dopĺňaním dokazovania vyžadujúcim si prejednanie veci na pojednávaní, pretože tu šlo o skutočnosť známu súdom všeobecne a teda i tunajšiemu z jeho rozhodovacej činnosti, tzv. notorieta s nepotrebnosťou jej dokazovania podľa § 121 O.s.p.) porušuje podľa súdu uvedené pravidlá morálneho charakteru, teda je v rozpore s dobrými mravmi. V dôsledku toho je dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe za úver v zmluve účastníkov neplatné.

Za rozporné s dobrými mravmi súd považuje aj poplatky, ktoré sú uvedené v čl. XIII, podľa ktorého si žalovaný môže účtovať len príkladmo nasledovné poplatky: storno úveru (do 14 dní od uzavretia zmluvy) 3 % z istiny - v danom prípade by tak žalobcovia zaplatili pri stornovaní zmluvy XX,XX Eur, vypracovanie listiny 1 x A4 (podpis listín) XX,XX Eur, poplatok za neuhradenú splátku 4 % z istiny, zasielanie korešpondencie 9,96 eur atď.

Tieto poplatky (uvedené v čl. XIII predmetnej úverovej zmluvy), súd považuje za neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 1, ods. 5 OZ, a tým aj neplatné.

Absolútna neplatnosť právneho úkonu pritom nastáva priamo zo zákona (ex lege) a pôsobí od začiatku (ex tunc) a to voči každému. Každý kto má na tom naliehavý právny záujem sa jej môže bez časového obmedzenia dovolávať. Súd pri tom na absolútnu neplatnosť musí prihliadať aj bez návrhu (ex officio) z úradnej povinnosti. Plnením z absolútneho neplatného právneho úkonu potom vzniká bezdôvodné obohatenie, ktoré sa musí vydať v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

S poukazom na obsah úverovej zmluvy č. XX/XX zo dňa 26.08.2009 uzavretej medzi žalobcami a žalovanými dospel súd k záveru, že neprijateľnými podmienkami, spôsobujúcimi značnú nerovnováhu a hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcov ako spotrebiteľov, ako aj s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 4, písm. k) Občianskeho zákonníka sú aj nasledovné ustanovenia úverovej zmluvy.

Článok VII., bod 2, písm. a) ÚZ, ktorý obsahuje podmienky, za ktorých môže veriteľ vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, pričom jednou z týchto podmienok je aj zníženie hodnoty predmetu záložnej zmluvy (nehnutelnosti) spočívajúce v objektívnom znížení ich všeobecnej hodnoty v dôsledku zmien trhu s nehnuteľnosťami. V danom prípade ide teda o objektívnu skutočnosť, absolútne nezávislú od vôle a konania žalobcov (ako dlžníkov), ktorú nemajú možnosť akokoľvek ovplyvniť, je preto v rozpore s dobrými mravmi a jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, aby takáto skutočnosť mala za následok vyhlásenie predčasnej splatnosti daného úveru.

Článok VII., bod 5 úverovej zmluvy, podľa ktorého v prípade, ak dlžník hrubo poruší podmienky dohodnuté v ÚZ, je veriteľ oprávnený vyhlásiť úver za okamžite splatný v celom jeho zostatku, spolu s príslušenstvom, pričom nezaniká nárok veriteľa na zmluvnú pokutu. Z tohto ustanovenia nie je vôbec zrejmé, čo sa rozumie hrubým porušením podmienok v ÚZ a veriteľovi tak dáva toto ustanovenie v podstate možnosť, vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru kedykoľvek.

Obdobne za neplatné a v rozpore s dobrými mravmi, súd považuje dojednanie v článku X., bod 1, 2 podľa ktorého, ak dlžník neoznámi veriteľovi zmenu svojho trvalého pobytu, či zmenu korešpondenčnej adresy alebo akokoľvek zmeny týkajúce sa jeho účastníckych telefónnych staníc do 15 dní od vzniku zmeny, je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu vo výške 165,97 Eur.

Za neplatný, v rozpore s dobrými mravmi, § 53 ods. 4, písm. k) ako aj ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd považuje aj čl. XI, bod 1, podľa ktorého v prípade omeškania dlžníka so splatením úveru, je veriteľ oprávnený vyčísliť úrok z omeškania vo výške X,XX % z dlžnej sumy denne (t.j. XX,XX % ročne).

Obdobne článok XII., bod 1, podľa ktorého v prípade ak bude dlžník v omeškaní so zaplatením niektorej splátky alebo celková výška uhradených splátok k daným termínom určeným splátkovým kalendárom bude v negatívnom rozpore s celkovou výškou splátok podľa tohto kalendára je veriteľ oprávnený účtovať dlžníkovi zmluvnú pokutu 4 % z poskytnutej istiny (čo predstavuje XX Eur) ako aj článok XIV. Úverovej zmluvy, kde je zákonné právo dlžníka odstúpiť od zmluvy, sankcionované storno poplatkom (v danom prípade v sume 69,75 Eur).

Za neplatný a v rozpore s dobrými mravmi, súd považuje aj článok XV., bod 4, podľa ktorého dlžník podpisom ÚZ súhlasí, aby si veriteľ započítal do svojej pohľadávky nedoplatky a sankcie voči dlžníkovi alebo záložcovi, ktoré by mohli mať za následok začatie výkonu záložného práva alebo výkon exekúcie na predmet zálohu a zároveň súhlasí, aby veriteľ takto vzniknuté nedoplatky a sankcie v mene dlžníka uhradil. Uvedené ustanovenie umožňuje veriteľovi (bez ohľadu na výšku úveru ako je uvedený v článku I.) tento úver resp. dlžnú sumu, ktorú je povinný dlžník uhradiť, navýšiť o akúkoľvek ďalšiu pohľadávku, bez vedomia dlžníka, a je to ustanovenie ktoré vo svojej podstate spôsobuje nesplateľnosť daného úveru.

Rovnako neprijateľným, a v rozpore s dobrými mravmi je ustanovenie čl. XVII bod 3, podľa ktorého dlžník vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv spojených s uzavretím tejto ÚZ na 10 rokov. Je zrejme, že sa jedná o formulárovú podmienku uvedenú zmluve samotným veriteľom, ktorú žalobcovia nemohli ovplyvniť, aj keď sa ju snažil veriteľ naformulovať tak, že sa jedná o vyhlásenie samotného dlžníka. Je však len ťažko predstaviteľné, že bežný spotrebiteľ, pri podpise úverovej zmluvy, by mal byť tým, kto si toto ustanovenie zmluvy vymienil.

Neplatným je (aj s poukazom na ustálenú judikatúru) aj ustanovenie čl. XIX bod 4, podľa ktorého by sa mal právny vzťah účastníkov vzniknutý z predmetnej ÚZ spravovať Obchodným zákonníkom a vo svojej podstate ide o obchádzanie zákona, ktorým chcel veriteľ zabrániť posudzovaniu právneho vzťahu podľa predpisov o ochrane spotrebiteľa.

Neplatným a v rozpore s dobrými mravmi, ako aj s § 566 ods. 2 OZ je aj ustanovenie čl. XIX bod 16, podľa ktorého veriteľ nie je viazaný účelom platby, ktorú stanoví dlžník, a je oprávnený platbu dlžníka započítať na svoje pohľadávky voči dlžníkovi v tomto poradí: na záväzky dlžníka, ktoré vznikli z iného dôvodu než z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na poplatky za úkony a služby podľa platného sadzobníka, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátky úveru, a to v poradí najskôr na úroky a náklady, a až potom na istinu.

Je potrebné posúdiť, či z objektívneho hľadiska je úverová zmluva z dôvodu neplatnosti jednotlivých klauzúl (častí) ako celok ešte udržateľná. Zmluva o úvere obsahuje 21 článkov. Podľa názoru súdu pri uzavretí zmluvy, akou je práve posudzovaná zmluva o úvere existuje vážne nebezpečenstvo extrémneho nárastu dlhu a postihu nehnuteľného majetku spotrebiteľa bez súdnej kontroly, najmä možnosťou uplatnenia rôznych poplatkov uvedených v čl. XIII zmluvy, možnosťou veriteľa vyhlásiť úver za splatný (napr. aj pri vyhlásení dlžníka že nesúhlasí so zmenou sadzobníka poplatkov čl. VII bod 8), možnosťou veriteľa uplatniť si rôzne zmluvné pokuty (pri neoznámení zmeny adresy dlžníka, telefónneho čísla, predčasnem splatení úveru s čl. X bod 1, 2, 4, v prípade omeškania so splátkami 4 % z istiny čl. 12 bod 1), možnosťou uplatniť si úrok z omeškania 0,25 % denne, (t.j. 91,25 % ročne, čl. 11 bod 1). Existenciu tohto nebezpečenstva aj žalovaný naplnil, pretože napriek tomu, že žalobcom bol poskytnutý úver X.XXX,- Eur (v skutočnosti len XXX,XX Eur, navýšenie predstavoval úrok z úveru a sankcie, ako bolo podrobne vysvetlené vyššie) ku dňu XX.XX.XXXX, t.j. približne po roku od poskytnutia úveru si svoju pohľadávku vo výške XX.XXX,XX Eur uspokojil na dražbe. Samotná dražba je predmetom iného konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, ktoré je však prerušené až do skončenia tohto konania. Takúto situáciu žalovanému umožnili nezákonne dohodnuté sankcie a jeho snaha obísť dôležitý prvok újijného práva bez možnosti súdnej kontroly (ex offa) vymôcť plnenie z absolútne neplatného právneho úkonu, resp. z neprijateľných zmluvných podmienok.

Z vyššie uvedených dôvodov, s poukazom na § 41 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka, je predmetná úverová zmluva neplatná v celom rozsahu, pretože jednotlivé ustanovenia zmluvy, ktoré súd považuje s poukazom na vyššie uvedené dôvody, za neplatné, nemožno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy.

Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon (dôvod neplatnosti sa týka jeho podstatnej zložky), je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Otázku možnosti a nemožnosti oddelenia právneho úkonu treba posudzovať z hľadiska povahy a obsahu celého právneho úkonu a nielen z hľadiska oddeľovanej časti.

Zmluvu, pokiaľ ide o jej zákonom určené pojmové znaky, treba chápať ako nedeliteľný celok, v danom prípade nebolo možné oddeliť časť úverovej zmluvy, ktorá v sebe obsahovala dohodu o výške úrokov a poplatkov (za poskytnutie úveru, za podpis zmluvy .....) od ostatného obsahu samotnej zmluvy, keďže jej obsah tvorí nedeliteľný celok vo vzťahu k ujedaniu o celkovej sume navýšenia daného úveru. Zmluvu preto nebolo možné deliť tak, ako to má myslieť § 41 Občianskeho zákonníka, čo viedlo k tomu, že súd vyhlásil predmetnú úverovú zmluvu za neplatnú v celom rozsahu.

S poukazom na vykonané dokazovanie a uvedené odôvodnenie, súd podanému návrhu vyhovel a určil, že predmetná úverová zmluva je neplatná.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 O.s.p. Žalobcovia sa pôvodným návrhom domáhali neplatnosti zmluvy o úvere a záložnej zmluvy. V časti neplatnosti zmluvy o záložnom práve vzali svoj návrh bez uvedenia dôvodu späť po začatí konania. V tejto časti teda zavinili zastavenie konania a žalovanému by patrila náhrada trov konania. V časti o neplatnosť zmluvy o úvere boli žalobcovia v plnom rozsahu úspešní, preto by im patrila náhrada trov voči žalovanému. Keďže žalobcovia mali úspech v polovici žalobného návrhu, teda čiastočný, a v druhej polovici zavinili zastavenie konania, súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 - tich dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Bratislave (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
  2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
  3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
  4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
  5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
  6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
  7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
  8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
  9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
  10. bol odvolacím súdom schválený zmier
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.
1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
  2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
  3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,
  4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)